

Nordiska
ministerrådet

Ordförandeskapet inom Ministerrådet för utbildning och forskning 2024

Utbildningsdepartementets program

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

Nordiska ministerrådet

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan och består av de fem nordiska länderna, Grönland, Färöarna och Åland. Ordförandeskapet roterar mellan de fem medlemsländerna för ett år i taget och 2024 är det Sverige som är ordförande.

Som ordförande ska Sverige aktivt leda arbetet inom ministerrådets samarbetsområden. Visionen om att Norden ska vara världens mest integrerade och hållbara region 2030 kommer att vara vägledande för det svenska ordförandeskapet. Sverige kommer att fortsätta arbetet för att Norden ska vara ledande i den gröna omställningen och en globalt konkurrenskraftig och socialt hållbar region, i linje med de strategiska prioriteringar som slagits fast gemensamt.

Utbildningsdepartementet ansvarar för ordförandeskapet inom Ministerrådet för utbildning och forskning, MR-U. Ordförandeskapet för MR-U utgår från att samarbete kring forskning, utbildning och språk är viktiga redskap för att möta nationella och internationella utmaningar. Målet är att det nordiska samarbetet ska skapa bättre förutsättningar för utbildning och forskning av hög kvalitet. Det stärker individers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och gör det möjligt att ta till vara på allas kompetens samt skyddar och värnar våra demokratiska och öppna samhällen.

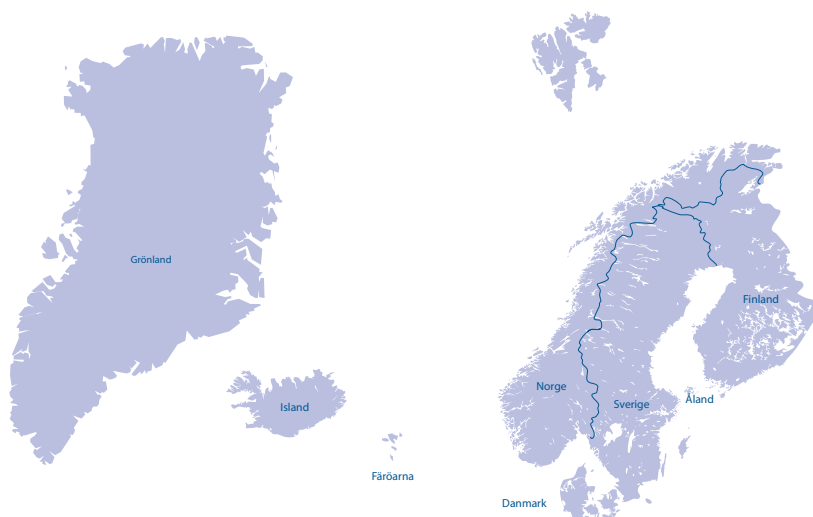
Foto: Kristian Pohl

Mats Persson
Utbildningsminister

Foto: Kristian Pohl

Lotta Edholm
Skolminister

STEM – övergripande tema

Den snabba utvecklingen inom teknik och naturvetenskap gör att det är viktigt att lösa den kompetensbrist som finns inom flera områden och att fortsätta arbetet för att Norden även framöver ska vara innovativa tekniknationer. STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) är ett övergripande tema för det svenska ordförandeskapet.

Klimatomställningen utgör en av vår tids stora utmaningar, men omställningen till en klimatneutral cirkulär ekonomi skapar också möjligheter om naturens resurser förvaltas och brukas väl.

Förskolan och grundskolan lägger grunden för barns förmåga och intresse redan i tidig ålder och gymnasiala och högre utbildningar fortsätter att utveckla dessa kunskaper. Det är viktigt att tillsammans arbeta för att barns, elevers och studenters intresse för naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik i stort främjas, samt att genomströmningen på dessa utbildningar förbättras och att andelen kvinnor inom dessa utbildningar ska öka.

Inom samarbetsområdet utbildning och forskning kommer därför STEM att vara ett övergripande tema för det svenska ordförandeskapet, såväl för temadiskussioner på ministernivå som för specifika aktiviteter.

Med koppling till matematik och kunskapsresultat i skolan kommer resultaten i PISA-studien uppmärksammas på nordisk nivå under ordförandeskapet. Under det första halvåret under ordförandeskapet kommer därför ett seminarium anordnas med fokus på PISA-rapporten, framför allt vad gäller matematikresultaten, i ett nordiskt perspektiv.

På STEM-temat kommer också en konferens om gröna kompetenser hållas inom Nordiskt nätverk för vuxnas lärande, (NVL).

”För att möta det stora behovet av teknisk kompetens behöver fler unga välja en ingenjörsutbildning, inte minst kvinnor. Intresset för de naturvetenskapliga ämnena och teknikämnet behöver öka hos tjejer.”

Utbildningsminister Mats Persson

Foto: Johnér bildbyrå

Grundläggande färdigheter

Få saker är så viktiga för vår framtid som skolan. För att uppnå visionen om ett socialt hållbart Norden och för att våra samhällen ska stå starka inför framtiden och fortsätta utvecklas som kunskapsnationer behövs högkvalitativa och likvärdiga utbildnings- och forskningssystem.

Att elever har goda färdigheter i att läsa, skriva och räkna är centralt för hur väl de lyckas med att nå utbildningens mål och sina fortsatta studier. Därför kommer ordförandeskapet även att satsa på diskussioner och aktiviteter som främjar Norden som en läsande region.

Under den svenska bokmässan i slutet av september planeras ett seminarium om barn och ungas läsande tillsammans med det svenska ordförandeskapet för ministerrådet för kultur (MR-K).

”Satsningar på skolområdet är helt nödvändiga. Vi måste tillbaka till grunderna och lärarna måste få bättre förutsättningar att hjälpa de elever som har de största utmaningarna.”

Skolminister Lotta Edholm

Foto: Johnér bildbyrå

Ansvarsfull internationalisering

Internationellt samarbete inom forskning och högre utbildning är i många fall avgörande för excellent forskning och innovation i världsklass. Högre utbildning och forskning ska präglas av akademisk frihet, öppenhet och av forskares möjligheter att fritt dela resultat till exempel med forskare i andra länder. Dessa värden ska värnas och skyddas.

Vid nordiska universitet och högskolor bedrivs i dag en omfattande och betydelsefull internationell verksamhet som är väsentlig för att vår region ska nå målen inom området. I en alltmer osäker och polariserad värld uppstår dock nya utmaningar där öppenhet och samarbete riskerar att utnyttjas på ett negativt eller skadligt sätt. Därför är det viktigt att förhindra att skyddsvärd verksamhet och kunskap hamnar i orätta händer.

En stor konferens om ansvarsfull internationalisering kommer därför att anordnas mot slutet av ordförandeskapet.

Utöver detta är tvärvetenskaplig forskning, om till exempel Arktis, också ett område som det svenska ordförandeskapet bedömer ger mervärde för det nordiska samarbetet. Ett högnivåmöte på temat kommer därför att ordnas i anslutning till konferensen.

Foto: Nordisk Ministerråd

Andra prioriteringar

Språk

Arbetet med att revidera deklARATIONEN om nordisk språkpolitik är i sin slutfas och ambitionen är att en ny nordisk språkdeklaration ska färdigställas under det svenska ordförandeskapet.

Lärarmöte

Avsikten är att följa önskemålet från det utbildningspolitiska lärartoppmötet i Reykjavik i maj 2023 om ett uppföljande möte under det svenska ordförandeskapet. Ett sådant möte planeras därför tillsammans med samarbetsorganet Nordiska lärarorganisationers samråd genom Sveriges Lärare.

DIS

Nordiska ministerrådet ska upprätthålla tilliten och sammanhållningen i Norden, de gemensamma värderingarna och den nordiska gemenskapen med fokus på kultur, demokrati, jämställdhet, inkludering, icke-diskriminering och yttrandefrihet. Målet med DIS-nätverket (Demokrati, inkludering och sammanhållning) är att bidra till detta genom att stärka utbildningssektorns förmåga att bemöta samhällsutmaningar med demokratiska medel. DIS-nätverkets nuvarande mandat avslutas under året och en stor konferens om demokrati i utbildningen planeras. Konferensen kommer bland annat att beröra utbildningssektorns arbete för att motverka antisemitism och andra former av rasism.

Foto: Johnér bildbyrå

Aktiviteter under året

Ministerrådsmöten för utbildning (MR-U) och ämbetsmannakommittémöten (ÄK-U)

- ÄK-U01: 27–28 februari (Köpenhamn)
- MR-U: 2-3 maj, Stockholm
- ÄK-U02: 18–19 juni (Kalmar)
- ÄK-U03: 25 september (digitalt)
- ÄK-U04: 27–28 november (Köpenhamn)

Övriga möten och konferenser

- DIS-möte: 14 mars, digitalt
- NVL-konferens om gröna kompetenser 11–12 april, Skellefteå
- Nordplus programkommitté: 23 april, Visby
- Utbildningspolitiskt toppmöte, maj
- Pisaseminarium: 24 maj, Stockholm
- Seminarium läsning/språk: september, Bokmässan Göteborg
- Nordplus programkommitté: oktober, Tartu
- DIS-konferens: 19–20 november, Stockholm
- Konferens ansvarsfull internationalisering och högnivåmöte Arktis: nov/dec, Stockholm
- DIS-möte: 9–10 december, Köpenhamn

Regeringskansliet

Växel: 08-405 10 00

www.regeringen.se